

16. 1. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Tip na zimní dovolenou na Slovensku

Není to tak dávno, kdy jediné dostupné velehory pro české lyžaře byly ty slovenské. Po revoluci pak jejich výhody v euforické vidině alpské lyžovačky tak trochu zapadly. Po odeznění prvotní hysterie se Češi začali na Slovensko vracet a každoročně jich přibývá. Co je tam táhne?

Na Slovensku jako doma!

Slovensko má pro české a moravské lyžaře hned několik unikátních výhod - kulturní, jazykovou a ekonomickou blízkost.

Návštěvníci z Česka tak mají všechny důvody cítit se na Slovensku jako doma. Po lyžování mohou zajít do hospůdky či koliby bez obav, že by ceny byly přemrštěné. Někdy dokonce - ač v turistických střediscích - bývají ceny výhodnější než u nás. Nikdo se navíc nemusí obávat jazykové bariéry, která třeba v Alpách hrozí na každém kroku.

Postkomunistická lyžovačka

Slovenská lyžařská střediska byla silně zasažena privatizační érou a nástupem reálného kapitalismu. Někde se zběsile investovalo, jinde naopak vše zatuhlo až k rozpadu. Typickým příkladem je slavný Chopok, kde severní strana zrála a rostla a naopak jižní doslova skomírala - a to přesto, že obě jednotky byly v rukou téže společnosti a navíc celé středisko zdědilo nezanedbatelnou infrastrukturu z dob socialismu.

Našly se ale i výjimky, například nenápadná Velká Rača - Oščadnica či Skiareál Ružomberok. Velký posun postihl Plejsy, Vrátnou dolinu, naopak až do loňska se moc neměnilo na slavném Štrbském Plese či v Tatranské Lomnici.

Lyžařsky by se dalo Slovensko zařadit někam mezi Česko a Alpy. Tedy například oproti Francii, kde je "mimolyžařská" motivace návštěvníků minimální, na Slovensku má slovo silnější. Není důvod se po lyžování zavřít v apartmánu - hospůdky volají!

Na druhou stranu se nedá jednoznačně říci, že si lépe zalyžujete ve Francii, ale paleta lyžařských radostí je tam rozhodně barevnější. Což neznamená, že Slovensko lyžařské ambice a touhy neukojí - jen nechtít nemožné a vědět co, kde a jak.

Zlí (nebo moudří?) jazykové tvrdí, že všechna velká lyžařská střediska Slovenska ovládají neviditelná chapadla mafiánských skupin. Podle nelogičnosti investic a majetkových zapletenců by se jim mnohdy chtělo dát za pravdu. Nicméně slovenské časy se snad mění k lepšímu a věřme, že i Evropská unie prosvítí podnikatelské prostředí a přispěje ke zdravému rozvoji lyžařského Slovenska.

Slovenští hostitelé se už dávno zbavili nacionálních brýlí a na českého hosta hledí střízlivě a profesionálně. Stal se prostředkem prosperity. Půjde-li to dál tak, jak má, stane se a zůstane Slovensko pro Čechy, a zejména Moravany, tou nejpřirozenější rekreační lokalitou.

Tipy na výjimečná střediska

SKIALPINISMUS - ZÁPADNÍ TATRY

Přestože slovenské hory jsou dost často pro skialpinismus tvarově ideální, ne všude je tam tato forma lyžování akceptována. Pomalinku však začínají vznikat místa ke skialpu vyhrazená. Jedním ze skialpinisticky nejzajímavějších pohoří jsou Západní Tatry.

Žiarská dolina a svahy nad Žiarskou chatou byla po dlouhou dobu jedinou legálně dostupnou oblastí. Nedávno byl povolen i přístup do doliny Salatínské, kam velmi citelně přibližuje loni nová lanovka lyžařského areálu Spálená. Otevírá tak svahy a žleby velmi oblíbeného Salatína. Proslulý je jeho centrální žleb, ale ti odvážnější často zabrousí pro svou dávku adrenalinu do některého z užších a příkřejších bočních žlebů.

FREERIDE - CHOPOK

Slovensko schovává na svém území středisko, které je takovým nenápadným freeridovým rájem. Či spíše bylo, jelikož po zrušení lanovek na vrchol oné lyžařsky skvostné hory trochu chybí něco, co by dopravovalo jezdce zpět nahoru. Ano, hádáte správně, je to Chopok.

Jak jižní, tak zejména severní žleby nejvyšší části hřebene Nízkých Tater poskytují adrenalinová pole, která v ostatním středo- a východoevropském prostoru nenajdete. Není divu, že o Chopok měli zájem i francouzští lyžařští investoři, kteří mají své standardy postaveny dost někde jinde.

Tím nej (nejnavštěvovanějším, nejdostupnějším, možná i největším a nejdrsnějším) je velký žleb severně od Kamenné chaty. Během půlkilometru se propadne o nějakých 400 - 500 metrů, což dá na průměrný sklon 45° alias 100 %!

Pro nerozježděné je tedy lepší začít někde na mírnějších svazích, třeba v Májové dolině, nad kterou vás už vyveze lanovka. Májovka je žlebík vpravo od zastávky Luková (při pohledu dolů) a i ona dokáže být nebezpečná. Už je to lavinový svah, nejvíce obětí si ale vybírá v období "ledovém" (zmrzlý firn) a spíše na sánkařích a turistech - ne jeden už skončil po tragickém sjezdu pod ledopádem na propojovacím traverzu...

Maximalistické lyžování se nabízí i na jižních svazích. Dobrodružné duše nadchne sjezdovka z Děreší, která zarůstá nálety a umožňuje tak pěkný obřák v přírodní trati. Jižní strana Chopoku je také unikátní z hlediska jarního lyžování. Mnohdy tečou pod masami firnu potoky z jarního sněhu, zatímco nahoře se na mnohdy dvoumetrové vrstvě lyžuje třeba v plavkách.

RODINNÁ DOVOLENÁ - VELKÁ RAČA-OŠČADNICA

Příjemné lyžařské středisko, které poskytne náplň pro celou lyžařsky různorodou rodinu, je Velká Rača - Oščadnica a její areál SNOW Paradise. Oblíbené je zejména ve Slezsku - z hraničního přechodu Mosty u Jablunkova je to jen nějakých 20 kilometrů jízdy.

Středisko nabízí od loňské sezony dvě sedačkové lanovky, které společně s dalšími vleky obhospodařují tratě s maximálním převýšením 420 metrů, nejdelší trať se táhne na délce 2350 metrů.

Dva nedlouhé úseky pro šikovní tatínky (maminky) jsou černé, jinak převažují červené tratě. Z velké části jsou dostatečně široké a dnes už povinně denně upravované. Modré tratě pro maminky (tatínky) s dětmi však také zcela obstojí co do počtu a zejména plochy. Jsou samostatně zakomponovány do krajiny, takže začínající lyžaři mají pro své první obloučky relativní klid.

Přímo v dosahu sjezdovek v části Dědovka je pak hned několik chat, kde se můžete občerstvit a načerpat energii. Celá přirozená "architektura" místa vytváří velmi příjemnou atmosféru se silným přírodním prvkem (lokalita přiléhá k přírodní rezervaci Zóna ticha). Pěkným doplňkem dne může být

procházka po hřebeni na vrchol Velké Rači, hraniční hory mezi Slovenskem a Polskem.

MÝTY O LYŽOVÁNÍ NA SLOVENSKU

Úprava sjezdovek a infrastruktura zaostala na úrovni 80. let - špatná úprava tratí, málo technického sněhu, stará přepravní zařízení (?)

Úroveň lyžiarskych stredísk na Slovensku sa z roka na rok zlepšuje, o čom svedčí rastúci počet moderných sedačkových lanoviek, lyžiarskych vlekov a zvyšujúca sa plocha zasnežovaných tratí. Využívajú sa pri tom moderné technológie. V prípade Jasenskej doliny je zasnežovaných vyše 70% lyžiarskych tratí. Udržiavané sú modernými pásovými strojmi Kassbohrer.

Lyžiarske trate sú vyznačené, osvetlené a ozvučené. K infraštruktúre patria aj občerstvovacie zariadenia - samoobslužná jedáleň a bufety. Prístup do strediska je bezproblémový - upravená zjazdová cesta vedie priamo pod vleky, kde je veľkokapacitné parkoviisko.

Neprofesionální a občas nespolehlivá obsluha (?)

V stredisku Jasenská dolina pracuje počas lyžiarskej sezóny 50 pracovníkov, ktorí zabezpečujú obsluhu lyžiarskych vlekov, úpravu tratí, zasnežovanie tratí, skiservis, úschovu batožín, pokladne informačnú kanceláriu a lyžiarsku službu.

Prevádzku bufetov zabezpečuje ďalších 15 pracovníkov. Na kvalitu obsluhy sme nezaznamenali žiadne reklamácie. Výchove personálu venujeme neustálu pozornosť a okrem odborných prednášok absolvujú aj školenie. Komunikácia so zákazníkom.

Mýty vyvracela A. Orelová Slovenská agentúra pro cestovní ruch

Může se hodit

Školní prázdniny v zimní sezoně	* 23. - 27.2.2004 Košický a Prešovský kraj * 1. - 5.3.2004 Banskobystrický, Trenčiansky a Žilinský kraj * 8. -12.3.2004 Bratislavský, Nitriansky a Trnavský kraj
Celkem km sjezdovek	700 km

Nadmořská výška, v níž se lyžuje	300 - 2.200 m n.m.
Vyhlášené sjezdovky	* Skalnaté pleso (jedna z nejprudších tratí v SR) * Čertovica * Jasná - homologovaná závodní trať * závodní trať ve Vrátné
Freeridové možnosti	Chopok, resp. jeho okolí poskytuje nejlepší freeridové možnosti široko daleko. V Malé Fatře (Chleb) je další mimořádná možnost ježdění mimo tratě s využitím lanovky. Velmi dobré podmínky pro skialpinismus jsou i v Západních Tatrách (Salatínský žleb, Žiarska dolina) a Vysokých Tatrách
Časová dostupnost	Slovensko je velmi dobře dostupné, zejména pro obyvatele Slezska. Autem z Prahy do Popradu je to cca 550 km, což činí zhruba pět a půl hodiny jízdy. Lze využít výhodných vlakových spojů, zejména nočních (Praha - Poprad 9-10 hodin jízdy)
Sněhové zpravodajství	www.holidayinfo.sk
Ubytování	Ubytování se na Slovensku poskytuje zejména v komplexech hotelového typu, jež plynule navázaly na někdejší rekreační střediska ROH. V některých místech převažuje ubytování v soukromí. Ceny ubytování jsou většinou výhodné (i méně než 200 SK za osobu a noc)
Lyžařská deviza	* kulturní blízkost * možnost volného lyžování * snadná dostupnost * přijatelné ceny služeb
Info pro motoristy	*rychlost obec/ mimo obec/ dálnice 60/90/130 km/hod * alkohol v krvi 0 procent * poplatky na silnicích roční dálniční nálepka 600 SK 10denní - 100 nebo 200 SK (dle váhy auta)
Generální konzulát České republiky	Rázusova 13, P.O.BOX E-10, 042 40 Košice Slovenská republika Tel.: +421/55/623 18 01

Zdroj: www.idnes.cz